

12.9.2023

Lupatunnus
ML2018:0070

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 12.9.2023 hyväksynyt seuraavan malminetsintälupaa ja täytöntöönpanomääräystä koskevan hakemuksen:

Hakija: AA Sakatti Mining Oy
Alueen nimi: Kuusivaara
Lupatunnus: ML2018:0070
Alueen sijainti ja koko: Sodankylän kunta, 572,74 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Tukesin kotisivulla osoitteessa <https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset> sekä Sodankylän kunnan ilmoituskanavissa.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai Ilkka Keskitalo puh. 050 432 3759

Kuulutettu 12.9.2023

Pidetään nähtävänä 19.10.2023 asti

AA Sakatti Mining Oy
Tuohiaavantie 2
99600 SODANKYLÄ

**PÄÄTÖS MALMINETSINTÄLUVAN VOIMASSAOLOAJAN JATKAMISESTA JA SITÄ KOSKEVA MÄÄRÄYS
TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA**

Hakija: AA Sakatti Mining Oy
Y-tunnus: 2436768-3
Suomi

Yhteystiedot:

Tuohiaavantie 2
99600 SODANKYLÄ

Lisätietoja antaa:

Pertti Lamberg
pertti.lamberg@angloamerican.com
+358 40 128 3988

Alueen nimi: Kuusivaara
Alueen sijainti: Sodankylän kunta

Malminetsintälupahakemus on tullut vireille 30.3.2022. Kaivosviranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen ja todennut että hakemus täyttävää kaivoslain 34 §:n ja 61 §:n vaatimukset, ja liitteenä olevan täytäntöönpanomääräyshakemuksen täyttävän kaivoslain 169 §:n vaatimukset. Hakemuksen lupatunnus on ML2018:0070 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 30.3.2022.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) 61 §:n nojalla jatkoaikaa AA Sakatti Mining Oy:lle malminetsintäluvan nimeltä "**Kuusivaara**" lupatunnuksella **ML2018:0070**. Tällä luvalla jatketaan malminetsintäluvan voimassaoloa täytäntöönpanomääräyksellä.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on voimassa tällä päätöksellä enintään kolme (3) vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Hakija on hakenut malminetsintälupaa kaivoslain (621/2011) 34 §:n mukaisesti. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassaolevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Kaivosviranomainen voi kuitenkin kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla antaa päätöksen täytäntöönpanomääräyksen perustellusta syystä hakijan pyynnöstä, jolloin luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Jos asianomaisen toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta. Päätöksen lainvoimaisuus tulee tarkistaa luvassa mainitulta hallinto-oikeudelta valitusajan päättymisen jälkeen.

AA Sakatti Mining Oy on 26.6.2023 pyytänyt päätöksen täytäntöönpanomääräystä kaivoslain 169 §:n mukaisesti ja perustellut hakemuksessaan täytäntöönpanomääräyksen tarpeen.

Tukes määrää kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla, että tämän lupapäätöksen lupamääräyksessä 1 (menetelmät 1–2) kuvattuihin yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä annettuja lupamääräyksiä noudattaen. Toimenpiteet olivat sallittuja myös aikaisemmin voimassa olleessa luvassa.

Tutkimustoimenpiteet (lupamääräys 1, kohdat 1–2) voidaan kuitenkin aloittaa vasta, kun malminetsintäluvan ML2018:0070 jatkoaikapäätöksessä määrätty yksilöity vakuus on asetettu, ja muut edellytetyt velvoitteet on suoritettu. Toimet on suoritettava tässä malminetsintäluvan jatkoaikapäätöksessä annettuja lupamääräyksiä noudattaen. Luvanhaltija voi tämän lisäksi ryhtyä myös sellaisiin malminetsintätutkimuksiin, joihin ei kaivoslain (621/2011) 7 ja 9 §:n nojalla vaadita malminetsintälupaa.

Luvan haltijan tulee huolehtia, että malminetsintätöitä suorittava henkilöstö ja urakoitsijat ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 572,74 ha.

Alueen nimi: Kuusivaara

Sijainti: Sodankylä

Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1). Lupa-alueesta on rajattu pois tiedossa olevat esteet. Malminetsintää ei saa suorittaa tällä luvalla, eikä jokamiehenoikeudella 150 metriä lähempänä asumiseen tai työntekoon tarkoitettua rakennusta, yksityistä pihapiiriä tai erityiseen tarkoitukseen otetuilla alueilla. Jokamiehenoikeuksiin kuuluvalla liikkumisella ei myöskään saa aiheuttaa haittaa tai häiriötä muille ihmisille tai luonnolle.

Alueesta tarkemmin

Lupa-alue sijaitsee Sodankylän kunnan alueella. Lupa-alue koostuu useasta pienemmästä osa-alueesta Kersilön ja Sattasen kylien itäpuolelle, mm. Kuusivaaran alueella. Kaikki alueet ovat Viiankiaavan länsipuolella Natura-alueen ulkopuolella. Lupa-alueella on voimassa Kelujärvi-Rajala ja Lokka-Koitelainen-Kevitsa osayleiskaavat. Kuusivaaran läpi kulkee kelkkareitti. Haetulla malminetsintäalueella ei ole luonnonsuojelualueita, valtioneuvoston hyväksymiä luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita, luonnonsuojelulain 9/2023 64 §:n tarkoittamia, rajattuja luontotyyppejä tai 65 §:n mukaisia tiukasti suojeltuja luontotyyppejä, luonnonsuojelulain 77 §:n tarkoittamia erityisesti suojeltavien lajien rajattuja esiintymispaikkoja eikä malminetsintäalue sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella. Alueella ei ole valtakunnallisesti arvokkaita tuuli- ja rantakerrostumia, moreenimuodostumia, kallioalueita eikä kivikoita. Lupa-alue on pääosin ollut aktiivisen metsätalouden käytössä.

Alue sijoittuu **kokonaisuudessaan** yksityisomistuksessa oleville kiinteistöille.

Otaksuma mineraaleista

Alueelta olemassa olevaan tutkimustietoon perustuen hakija otaksuu alueella olevan kuparia (Cu), nikkeliä (Ni), sekä jalometalleja.

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)

Tutkimukset tulee suorittaa hakemuksen liitteessä 1 merkittyjen lieventävien toimenpiteiden mukaisesti ja kuten lupamääräyksissä 8 ja 9 määrätään.

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi, jotta alueen mineraalipotentialiaali saadaan tehokkaasti tutkittua. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Kaivosviranomaisen voi ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta. Ohje löytyy Tukesin internetsivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja, VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on lisäksi tehtävä poronhoitoalueella asianomaisille Oraniemen ja Sattasniemen paliskunnille. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä.

Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internetsivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsinnästä tässä luvassa sallituilla menetelmillä (lupamääräys 1, menetelmät 1–2) ei synny kaivannaisjätettä. Malminetsintäluvan haltija on silti aina velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §) ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on lisäksi tehtävä poronhoitoalueella asianomaisille Oraniemen ja Sattasniemen paliskunnille. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille
- Lapin Ely-keskuksen ympäristövastuualueelle
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä alueelliselle Lapin maakuntamuseolle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomaisen ei näe tarvetta malminetsintäalueen pienentämiselle. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2018:0070 alueelle (Liite 1). Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassaolevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 61 §, 66 §, 67 §). Otettaessa huomioon alueelle laadittu tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, etteivät luvassa sallittavat malminetsintätoimet nykyisen aluerajauksen sisällä estä tai vaikeuta olennaisesti muita alueeseen kohdistuvia käyttötarpeita, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko haetulle alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tähän malminetsintälupaan ML2018:0070 on määrätty lupakohtainen yksilöity 2000 euron suuruinen vakuus 5.12.2018 annetussa päätöksessä, eikä vakuuden nostamiselle ole olemassa

perusteita. Olosuhteet ja asiaan vaikuttavat seikat ovat pysyneet vastaavina. Vakuus on asetettu pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitettun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintä lupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritetun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomaisen on arvioitunut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätyneet määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofysikaaliset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto eivät aiheuta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvanhaltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomaisen harkitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairaustoimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäalueella on kolme pohjavesialuetta. Hakemusalue sijoittuu pohjoisessa Kersilönkankaan pohjavesialueelle (nro 12758187, muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue, luokka 2). Kärvasniemen alueella sijaitsee Ahvenjärvenkankaan pohjavesialue (nro 12758281, muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue, luokka 2). Lisäksi Pahalaaksonmaan (nro 12758186, muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue, luokka

2) alue sivuaa hiukan malminetsintäaluetta.

Pohjavesialueella ei tule säilyttää tai tankata työkoneita eikä varastoida pohjavedelle haitallisia aineita (esim. poltto- ja voiteluaineet).

Malminetsintäluvan haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareiät teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20m pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärillisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteen ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintäalupa-alueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät on kirjattu lupamääräykseen 1. Sallituilla malminetsintämenetelmillä ei vaikeuteta oikeusvaikutteisen kaavan toteuttamista, ei aiheuteta olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle eikä merkittävää maisemallista haittaa. Sallituilla tutkimustoimilla ei myöskään aiheuteta merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta, kun tutkimukset suoritetaan päätöksessä sallituilla menetelmillä sallittuina ajankohtina.

Tällä malminetsintäluvalla ei ole tarkoituksena tehdä koelouhintaa taikka laajuudeltaan tai vaikutuksiltaan sitä vastaavia toimenpiteitä, eikä toimintaa myöskään ole suunniteltu asemakaava-alueelle. Sallittujen, kohteella hetkellisesti suoritettavien tutkimustoimien ei voida myöskään katsoa häiritsevän merkittävästi Suomen pesimälintuja, jotka ovat suurelta osin luonnonsuojelulailla rauhoitettuja. Suomessa seurataan lajien uhanalaisuutta, ja lajien uhanalaisuustilanteen voi tarkastaa Punaisen kirjan verkkopalvelussa (YM & SYKE, 2019), joka löytyy osoitteesta <https://punainenkirja.laji.fi>. Kirjassa on mainittu myös aina uhanalaisuuteen johtaneet syyt ja uhkatekijät tulevaisuudessa. Tässä luvassa sallittuja malminetsintämenetelmiä ei mainita kirjassa syiksi tai tulevaisuuden uhkatekijöiksi.

Luvansaajan on huolehdittava tutkimustoiminnassaan, ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiintoainesta pintavesiin. Tutkimuskairauksissa merkittävästi kertyvä kairaussoija tulee kerätä pois maastosta. Suoalueilla talviaikana maan ollessa jäässä kairattaessa on käytettävä suljettua vedenkiertoa. Alueelta tunnetaan myös metsälain 10 §:ssä mainittuja kohteita, jotka tulee huomioida tutkimustoiminnassa. Hakemusalueella saattaa esiintyä luonnontilaisia tai

luonnontilaisten kaltaisia lähteitä. Niiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty.

Malminetsintäalueelta tunnetaan 4 kiinteää muinaisjäännöstä, jotka tulee huomioida malminetsinnässä. 3 kohteista on rajattuja, jolloin muinaisjäännösalueen sisäpuolella on kaikenlainen maaperään kajoaminen muinaismuistolain nojalla kielletty.

Lupa-alueella on rauhoitetun kasvilajin esiintymiä (luontodirektiivi (92/43/ETY) liite IV(b), ja LsL 9/2023 74 §:n). Tämä tulee huomioida tutkimustoiminnassa siten, ettei toiminta vahingoita tai vaaranna niiden esiintymiä. Kasvilajin esiintymään tulee jättää n. 30 m suojavyöhyke.

Lupa-alueella esiintyy myös rauhoitetun ja uhanalaisten kasvilajien esiintymiä. Tämä tulee huomioida tutkimustoiminnassa siten, ettei toiminta vahingoita tai vaaranna niiden tiedossa olevia esiintymiä. Kasvilajin esiintymään tulee jättää n. 20 m suojavyöhyke.

Hakemusalueella Eliasaavan pohjoisosissa sijaitsee viitasammakon (*Rana arvalis*) esiintymispaikkoja. Kairaukset tulee toteuttaa suoalueilla talviaikaan ja kairauksissa on silloin käytettävä kairaussoijan talteenottoa. Kairauksilla ei saa vaarantaa viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Hakemusalueella Kärväsniemen alueella pesii luonnonsuojelulalla (9/2023) rauhoitettuja (69 §), erittäin uhanalaisia törmäpääskyjä ja lapinsirrejä. Törmäpääsky ja lapinsirri ovat molemmat erittäin uhanalaisia ja kiireellisesti suojeltavia lajeja. Törmäpääskyn ja lapinsirrien pesien vahingoittaminen ja pesinnän häiritseminen on kielletty (luonnonsuojelulaki 70 §). Törmäpääskyn ja lapinsirrin pesintäaika on 1.5.-31.8. Törmäpääskyn pesintätörmät tulee jättää kaiken maahan kajoavan malminetsinnän ulkopuolelle.

Alueella esiintyy myös silmällä pidettäviä lajeja. Vaikka silmälläpidettävien lajien turvaaminen on vapaaehtoista, eikä silmälläpidettävät lajit täytä varsinaisen uhanalaisuuden kriteerejä, silmälläpidettävien lajien esiintymien vahingoittamista tulee välttää tutkimuksissa.

Lupa-alueella saattaa olla uhanlaisia luontotyypppejä – lettosuotyypppejä, tulvaniittyjä ja tulvametsiä. Mahdolliset kallioperäkairaukset on suoritettava suoalueilla ainoastaan lumipeitteisenä aikana maaperän ollessa roudassa, jolloin vaikutukset luontotyypppeihin eivät ole merkittäviä. Tässä luvassa sallitut malminetsintämenetelmät eivät ole uhkatekijä tai ollut uhanalaistumisen syy luontotyypppeille.

Maastotöiden suunnittelua varten lajien esiintymispaikat voi tarkistaa Lajitietokeskuksen avoimesta Laji.fi -palvelusta (<https://laji.fi/>). Mahdollisen esiintymän laajuuden voi tarkistaa Lapin ELY-keskukselta.

Lisätietoja kohteen tilanteesta saa Lapin ELY-keskuksen lausunnossa (Liite 4) ja Lapin maakuntamuseon lausunnossa (Liite 5) mainitulta yhteyshenkilöltä tai Tukesilta.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Lapin ELY-keskukselle ja Lapin maakuntamuseolle. Lähtökohtaisesti luvanhaltijalla ei ole kaivoslaisia asetettua yleistä inventointivelvollisuutta kasvillisuus- tai luontokartoituksille varovaisuusperiaate huomioiden, eikä sellaista edellytetä muiltakaan samankaltaisia vaikutuksia aiheuttavilta maankäyttömuodoilta suojelualueiden ulkopuolella yksityisillä.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on

mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 §, VNa (391/2012) 2 §.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkopaiikkoja ja olemassa olevia uria käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee ensisijaisesti välttää sulanmaan aikana. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Koneellinen tutkimus ja näytteenotto alueilla, joilla on olemassa vaarana, että tutkimukset tai liikkuminen aiheuttaa maaperään vahinkoja (suot), tulee suorittaa aina ajankohtana, jolloin maaperä on jäätynyt.

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 § ään.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Alueella on ollut voimassa kaivoslain (503/1965) mukaiset valtaukset KaivNro 8756 ja 8720 viisi (5) vuotta ja malminetsintälupa ML2018:0070 kolme (3) vuotta. Tämä päätös jatkaa malminetsintäluvan voimassaoloa kolme (3) vuotta. Kyseessä ovat lupavuodet 9–11. Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **40 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajan kahdelta ensimmäiseltä vuodelta, sekä **50 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajan viimeiseltä vuodelta.

Malminetsintäkorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana. Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määräytyy uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta, sekä 51 § ja 67 §:ään, jossa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

12. Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella

Lupa-alue sijoittuu Oraniemen ja Sattasniemen paliskuntien alueelle. Malminetsintätutkimukset on sovitettava alueella toimivan paliskunnan kanssa siten, ettei niistä aiheudu kohtuutonta haittaa poronhoidolle. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava Oraniemen ja Sattasniemen paliskunnille tutkimustöistä ja niiden aikataulusta, sekä muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista. Malminetsintäluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaita ja käytettävä valmiita veräjiä kulkemiseen.

Perustelut: Edellä mainituilla toimenpiteillä ehkäistään malminetsinnästä poronhoidolle aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella. Määräys perustuu Poronhoitolain (848/1990) 2§:ään ja kaivoslain (621/2011) 51 §:ään.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: AA Sakatti Mining Oy	30.3.2022
Täydennys: AA Sakatti Mining Oy täytäntöönpanomääräyshakemus	29.6.2023
Kuulutus hakemuksesta: Tukes	5.7.2023
Täytäntöönpanohakemuksen kuulutus: Tukes	5.7.2023
Lausuntopyyntö: Tukes	5.7.2023
Päätös: Tukes	12.9.2023

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta sekä täytäntöönpanohakemuksesta 5.7.2023 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Sodankylän kunnan kuulutuskanavissa. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internetsivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 11.8.2023 saakka. Asianosaisia maanomistajia on tiedotettu hakemuksesta kirjeitse.

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 11.8.2023. Tämän päivämäärän jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Sodankylän kunnalle** 5.7.2023
Sodankylän kunta ei jättänyt lausuntoa
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Lapin Ely-Keskukselle** 5.7.2023
Lapin Ely-keskus on antanut lausunnon lisäajan jälkeen 17.8.2023 (Liite 4)
- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty Lapin maakuntamuseolle 5.7.2023
Lapin maakuntamuseo antoi lausunnon 2.8.2023 (Liite 5)
- 4) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Oraniemen paliskunnalle** 5.7.2023
Oraniemen paliskunta ei jättänyt lausuntoa.
- 5) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Sattasniemen paliskunnalle** 5.7.2023
Sattasniemen paliskunta antoi lausunnon 9.8.2023 (Liite 6)

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen takia ei esitetty muistutuksia tai mielipiteitä

Hakijan vastine

Hakijalta ei pyydetty selitystä

Tukesin kannanotto muistutuksissa ja lausunnoissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon siltä osin, kun ne koskevat tätä päätöstä lupamääräyksin. Hakemus täyttää sille kaivoslaissa asetetut edellytykset, eikä hakijan aikaisempi toiminta ole ollut sellaista, että se aiheuttaisi erityistoimenpiteitä tässä päätöksessä. Kaivoslain (621/2011) 45 §:n mukaan malminetsintä lupa myönnetään, jos hakija osoittaa, että tässä laissa säädetyt edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä. Lausunnoissa ja muistutuksessa esitetyt seikat on lisätty niiltä osin, kun ne koskivat malminetsintää ja tätä päätöstä lupamääräysiin.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia (9/2023), ympäristönsuojelulakia (257/2014), erämaalakia (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), vesilakia (587/2011), poronhoitolakia (848/1990), säteilylakia (592/1991), ydinenergialakia (990/1987), muinaismuistolakia (295/1963), maastoliikennelakia (1710/1995) ja patoturvallisuuslakia (494/2009). Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa. Alueen koskemattomuuteen, joka liittyy alueen suojelutavoitteisiin, on säilytettävä. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on kaivoslain (621/2011) 67 §:n mukaan päätettävä, että malminetsintäluva raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintäluva raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksistä säädetään kaivoslain (621/2011, sekä 505/2023) 61 §, 61a § sekä 61 b §:ssä.

Mikäli luvan voimassaoloa halutaan jatkaa kaivoslain (621/2011) 61 §:n mukaisesti, tulee hakemus malminetsintäluvan voimassaolon jatkamiseksi toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. (VnA kaivostoiminnasta (391/2012) 27.1 §).

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä **enintään viisitoista vuotta**.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;

- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- AA Sakatti Mining Oy:lle (hakija)

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä:

- Sodankylän kunnalle
- Lapin ELY-keskukselle
- Oraniemen paliskunnalle
- Sattasniemen paliskunnalle
- Lapin maakuntamuseolle

Päätöksen antamisesta tiedotetaan asianosaisia maanomistajia kirjeitse.

Toimivaltaiselle maanmittaustoimistolle toimitetaan tiedot Maanmittauslaitoksen ja Tukesin sopiman menettelyn mukaisesti malminetsintäluvasta merkinnän tekemiseksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **3950 €**. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai Ilkka Keskitalo, puh. 029 5052 151

Asian on esitellyt ylitarkastaja Ilkka Keskitalo ja ratkaissut Ryhmäpäällikkö Terho Liikamaa. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1	ML2018:0070 malminetsintälupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintälupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Lapin Ely-keskuksen lausunto
Liite 5	Lapin maakuntamuseon lausunto
Liite 6	Sattasniemen paliskunnan lausunto

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
  - 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
  - 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
  - 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
  - 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
  - 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.
- Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava

myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 270 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Torikatu 34-90, 90100 Oulu

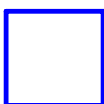
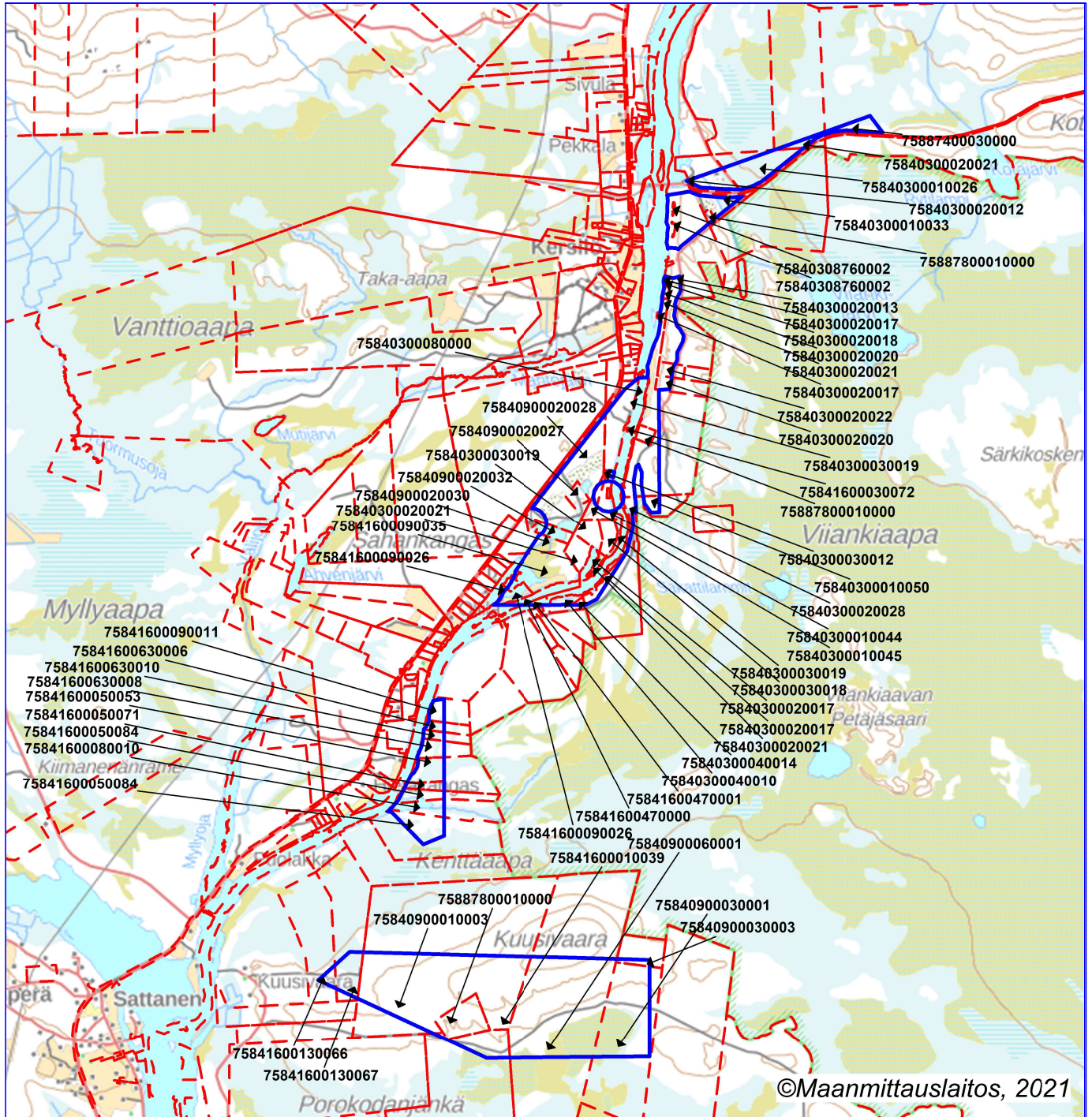
postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

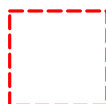
faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Malminetsintälupahakemusalue

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:60 000

AA Sakatti Mining Oy
Kuusivaara
ML2018:0070

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 05.07.2023

Malminetsintälupahakemus ML2018:0070-01 (Kuusivaara), AA Sakatti Mining Oy, Sodankylä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES) on pyytänyt kaivoslain (2011/621) 37 §:n nojalla Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) lausuntoa AA Sakatti Mining Oy:n malminetsintälupahakemuksesta, lupanumero (ML2018:0070-01, Kuusivaara). TUKES on pyytänyt ELY-keskuksen lausuntoa siitä, onko kohteella mahdollista jatkaa tehokasta malminetsintää hakemuksen mukaisilla tutkimusmenetelmillä ilman että niistä on kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, 2) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, 3) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, 4) merkittävää maisemallista haittaa. Lisäksi TUKES pyytää lausuntoa siitä, onko alueella kaivoslain 9 § kolmannen momentin mukaisia liikennealueita. Lausuntoa on pyydetty 11.08.2023 mennessä. ELY-keskus on pyytänyt lausunnon antamiselle jatkoaikaa 16.8.2023 saakka, jonka TUKES on myöntänyt.

Haetun malminetsintäalueen pinta-ala on 572,75 ha ja se kohdistuu Sodankylän kunnan alueelle, pääasiassa Viiankiaavan ja Kitisen väliselle alueelle. Kärvasniemen alueella hakemusalue ulottuu myös Kitisen länsipuolelle. Hakemusalue koostuu useista osa-alueista. Hakija on arvioinut alueelta olevan mahdollista löytää nikkeliä, kuparia ja jalometalleja. Yhtiö hakee malminetsintäalueelle jatkoaikaa. Hakija hakee lisäksi luvan täytäntöönpanoa muutoksenhausta huolimatta.

Tutkimusmenetelmiin lukeutuvat keveät malminetsintämenetelmät (esim. kallioperäkartoitus, lohkare-etsintä, geokemian ja biogeokemian näytteenotto), geofysikaaliset tutkimukset sekä koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotot. Pohjamooreeninäytteenotto tehdään tela-alustaisella iskuporakalustolla ja syväkairaus toteutetaan tela-alustaisella kairakoneella, jonka apuna on tela- tai metsäkonealustainen apukone. Alueella tehdään myös hydrogeologisia ja geoteknisiä tutkimuksia, kuten pohjavesiputkien asennuksia ja maaperätutkimuksia.

Lapin ELY-keskus lausuu seuraavaa

Natura 2000 -verkosto ja luonnonsuojelualueet

Haettu malminetsintäalue sijoittuu suureksi osaksi Viiankiaavan Natura-alueen (FI 301706) ja Kitisen väliselle alueelle. Kärvasniemen alueella hakemusalue ulottuu Kitisen länsipuolelle. Hakemusalue sijaitsee Natura- ja suojelualueiden ulkopuolella. Hakemusalueen itäpuolella sijaitsevat Viiankiaavan soidensuojelualue (SSA120159), Viiankiaavan Natura 2000 -alue (FI1301706) sekä yksityiset luonnonsuojelualueet Uusitalon luonnonsuojelualue (YSA 200649) ja Suojelu-Mäkitalo (YSA201644). Kärvaslammen pohjoispuolella Koskenalus -alueella haettu malminetsintäalue rajautuu

16.8.2023

Natura-alueeseen ja/tai soidensuojelualueeseen n. 200 m:n matkalla. Muutoin pohjoisessa malminetsintäalue on vähintään 50 metrin etäisyydellä suojelualueista.

Viiankiaapa kuuluu Natura 2000 -verkostoon sekä luontodirektiivin (SAC-alue) että lintudirektiivin (SPA-alue) perusteella. Viiankiaavan pinta-ala on 6595 ha. Pääosa Natura-alueesta kuuluu Viiankiaavan soidensuojelualueeseen (laki 851/1988). Osaksi Natura-alueen suojelu on toteutettu perustamalla yksityisiä luonnonsuojelualueita. Viiankiaavan Natura-alueen suojeluperusteena ovat siellä esiintyvät yhteensä 15 luontodirektiivin liitteen I mukaista luontotyyppiä ja 9 liitteen II lajia sekä yhteensä 36 lintudirektiivin liitteessä I mainittua lintulajia ja säännöllisesti esiintyvää muuttolintua. (Viiankiaavan NATA-lomake 26.5.2020). Suojeluperusteena olevien luontotyyppien ja lajien suojelun tavoitteena on alueen merkityksen säilyttäminen osana verkostoa. Alueen suojelussa ja hoidossa painotetaan tavoitetta, jonka mukaan alueella vallitsevan luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tilan säilytetään turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys.

Luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:n mukaan, jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on Natura-alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Kuusivaaran malminetsintäalueella tehtävän malminetsinnän vaikutuksia Viiankiaavan Natura-alueen suojeluperusteisiin on viimeisimpänä arvioitu osana Sakatti-malminetsintäalueen jatkolupahankkeen Natura-arviointia (luonnonsuojelulain 1096/1996 35 §:n tarkoittama arviointi, päivätty 30.1.2023). Natura-arviointi on toimitettu ELY-keskukselle lausuttavaksi 1.3.2023 ja ELY-keskus on lausunut siitä 31.3.2023.

Malminetsintälupahakemuksessa esitetty toiminta on yhteneväinen Natura-arvioinnissa arvioidun kanssa.

Viiankiaavan Natura-alue on lajistollisesti merkittävä alue. Tarkat ja kattavat lajisto- ja kasvillisuuskartoitukset ovat olleet ehdoton edellytys sille, että intensiivistä malminetsintää on voitu tehdä Natura-alueella ja sen lähialueilla ilman suojeluperusteiden merkittävää heikentymistä. Luontotyyppi-, kasvillisuus- ja lajistokartoituksia on jatkettu aiempien malminetsintälupakausien aikana ja ELY-keskuksen käsityksen mukaan hankealuetta koskevat luontoselvitykset antavat hyvät tiedot alueen luontoarvoista. Kokonaisuutena ELY-keskus on katsonut, että selvitysten pohjalta Natura-arviointi on pystytty laatimaan asiantuntevasti. Malminetsinnän Viiankiaavan suojeluperusteisiin kohdistamat vaikutukset on arvioitu riittävän asianmukaisesti.

ELY-keskus on todennut, että arvioinnin mukainen toiminta ei yksin eikä yhdessä muun toiminnan kanssa vaikuta haitallisesti alueen koskemattomuuteen. ELY-keskus kuitenkin korostaa, että kyseinen päätelmä edellyttää, että Natura-arvioinnissa esitettyihin lieventäviin toimenpiteisiin sitoudutaan niin Natura-alueen kuin sen ulkopuolisenkin malminetsinnän osalta ja että toiminnassa huomioidaan myös Natura-

16.8.2023

arvioinnista annetuissa lausunnoissa esitetyt lisähuomiot muun muassa lieventämistoimenpiteistä. Tutkimukset tulee toteuttaa nämä asiat huomioiden kaiken toiminnan osalta, koska vain näiltä osin on voitu varmistua, ettei hanke merkittävästi heikennä Viiankiaavan Natura-alueen suojeluperusteita.

Keskeisiä Natura-arvioinnissa mainittuja lieventäviä toimenpiteitä Kuusivaaran malminetsintäalueella tehtävän malminetsinnän osalta ovat toimenpiteet, jotka vähentävät vaikutuksia Natura-alueen lintuihin. Tärkein lieventämistoimi on toiminnan ajoittaminen talviaikaan, jolloin suojelun perusteena olevia lintulajeja on alueella vähän kesään verrattuna. Natura-arvioinnissa esitetyt lieventävä toimenpiteet on esitetty myös Malminetsintälupahakemuksen liitteessä 1 (Taulukko 1). Lieventävä toimenpide 30 on muotoiltu: ”Natura-alueen ulkopuolella lintujen pesimäaikaan (1.5.-31.7.) Pahanlaaksonmaan ja Kuusivaaran malminetsintälupa-alueiden eteläosissa ei kairata tai tehdä muuta koneellista malminetsintää alle 100 m etäisyydellä Natura-alueen rajasta. Pahanlaaksonmaan lupa- alueesta Antinkankaan ja Poikkijoenkankaan alueella, ja Kuusivaaran lupa-alueella Kuusivaaraa lukuun ottamatta ei tehdä koneellista malminetsintää pesimäaikaan.”

Malminetsintähanketta koskevasta Natura-arvioinnista antamassaan lausunnossa Lapin ELY-keskus on kiinnittänyt huomiota tiettyihin vaikutusten arvioinnin täsmällisyyteen ja aukottomuuteen sekä linnustovaikutusten arviointiin ja seurantaan liittyviin puutteisiin. Myös Metsähallitus on lausunnossaan (MH 1620/2023, 3.4.2023) kiinnittänyt huomiota linnustovaikutusten seurannan tarpeeseen. Metsähallitus on korostanut lieventävien toimenpiteiden kuvausten sisältövaatimuksia sekä niiden vaikuttavuuden seurantaa ja esittänyt, että lieventävien toimenpiteiden osalta arviointia tulisi täydentää.

Kanalintujen soidin ja pöllöjen pesimäaika ajoittuu kevättalveen. Natura-arvioinnin lieventämistoimenpiteiden yhteydessä on tunnistettu, että Natura-alueen metsopopulaatioon kohdistuvien vaikutusten välttämiseksi myös Natura-alueen ulkopuolella tulee metson soidinkeskuksiin jättää 500 metrin suojavyöhyke (lieventävä toimenpide 29). ELY-keskus on Natura-arvioinnista antamassaan lausunnossaan huomauttanut, että suojavyöhykkeen tulee alkaa soidinalueen reunasta, ei keskipisteestä. ELY-keskus katsoo, että tämä tulee huomioida myös tämän malminetsintäluvan lupamääräyksissä.

Sekä ELY-keskus että Metsähallitus ovat Natura-arvioinnista antamissaan lausunnossa painottaneet, että lieventävien toimenpiteiden onnistumisen arvioinnin kannalta seuranta on erittäin oleellista. Erityisen oleellista seuranta on Natura-alueen suojeluperusteina olevien lintulajien osalta. Myös metsojen soidinalueiden suojavyöhykkeiden riittävyden varmistamiseksi niille tulee järjestää erillistä seurantaa. Seurannasta vastaa yhtiö. ELY-keskus esittää seurantatulosten yhteistä läpikäyntiä.

Natura-arvioinnissa lieventävistä toimenpiteistä on Natura-arvioinnissa Luvussa 7 todettu: ”Alla mainitut lieventävät toimenpiteet ovat käytössä kaikessa tulevassa toiminnassa Sakatin malminetsintälupa-alueella sekä Viian hankkeessa, riippumatta siitä, onko niitä esitetty aiemmissa Natura-arvioinneissa. Lisäksi taulukossa esitetyt lieventäviä toimenpiteitä sovelletaan osin myös lähialueen malminetsintälupa-alueilla ja ne on huomioitu tässä Natura-arvioinnissa.” ELY-keskus on Natura-arvioinnista antamassaan lausunnossa huomauttanut, että lähialueen malminetsintäalueilla ei riitä, että lieventäviä toimia sovelletaan, vaan niihin pitää sitoutua.

16.8.2023

ELY-keskus huomauttaa lisäksi, että Viikankiaavan soidensuojelualueen raja ei ole täysin yhtenäinen Viikankiaavan Natura-alueen kanssa. Esimerkiksi Kersilönsuvannon kohdalla hakemusalue rajautuu soidensuojelualueeseen, joka ulottuu tällä alueella lännemmäksi kuin Natura-alue. Myös Koskenalus -alueella haettu malminetsintäalue rajoittuu soidensuojelualueeseen. Soidensuojelualueella on kielletty mm. ojitus, maanainesten ottaminen sekä maa- ja kallioperän vahingoittaminen (asetus eräistä valtion omistamille alueille perustetuista soidensuojelualueista asetus 852/1988). Hakijan tulee huolehtia siitä, että suojelualueen rajat ovat tiedossa myös urakoitsijoilla, eikä malminetsintää tehdä soidensuojelualueella.

Haetulla malminetsintäalueella ei ole luonnonsuojelualueita, valtioneuvoston hyväksymiä luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita, luonnonsuojelulain 9/2023 64 §:n tarkoittamia, rajattuja luontotyyppisiä tai 65 §:n mukaisia tiukasti suojeltuja luontotyyppisiä, luonnonsuojelulain 77 §:n tarkoittamia erityisesti suojeltavien lajien rajattuja esiintymispaikkoja eikä malminetsintäalue sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella. Alueella ei ole valtakunnallisesti arvokkaita tuuli- ja rantakerrostumia, moreenimuodostumia, kallioalueita eikä kivikoita.

Pohjavesialueet, pienvedet ja vesistöt (kaivoslain 11 §:n kohdat 1 ja 3)

Malminetsintäalueella on kolme pohjavesialuetta. Hakemusalue sijoittuu pohjoisessa Kersilönkankaan pohjavesialueelle (nro 12758187, muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue, luokka 2). Kärvasniemen alueella sijaitsee Ahvenjärvenkankaan pohjavesialue (nro 12758281, muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue, luokka 2). Lisäksi Pahalaaksonmaan (nro 12758186, muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue, luokka 2) alue sivuaa hiukan malminetsintäaluetta.

Kaikessa toiminnassa tulee pohjavesialueella olla huolellinen, jotta toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskiellon (YSL 527/2014 17 §) tai vesilain (mm. VL 587/2011 3 luku 2 §) vastaisia vaikutuksia. Tutkimusojien ja -kaivantojen kaivuuta ei tule tehdä pohjavesialueella. Pohjavedenpinta varsinkin muodostuman reunaosissa on yleensä lähempänä maanpintaa, joten on olemassa vaara, että esimerkiksi kaivuun yhteydessä vettä johtavat kerrokset kaivetaan auki. Tällöin saattaa aiheutua pohjavesiesiintymän antoisuutta alentavaa pohjaveden purkautumista tai pintavesien imeytymistä pohjavesiesiintymään, mikä saattaa aiheuttaa pohjaveden laadun heikkenemistä tai määrän vähenemistä.

Pohjavesialueella ei tule säilyttää tai tankata työkoneita eikä varastoida pohjavedelle haitallisia aineita (esim. poltto- ja voiteluaineet). Maaperään ei saa tulla mitään öljypäästöjä. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Kairauksissa tai muissa vastaavissa toimenpiteissä mahdollisesti käytettävät vedet johdetaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli alueelle sijoitetaan väliaikaisia sosiaalitaloja, tulee mahdolliset jätevedet johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle käsiteltäväksi tai vaihtoehtoisesti umpisäiliöön. Jätevesien (myös puhdistettujen) imeyttäminen maaperään on pohjavesialueella kielletty.

Mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareiat tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi. Maastoon ei tule myöskään jättää kairaussoijaa. Lapin ELY-keskus muistuttaa, että vaikka toiminnasta ei ennalta

16.8.2023

arvioiden haittoja aiheutuisikaan, on toiminnanharjoittajalla aina vesilain mukainen vastuu pohjavedelle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Lähteet

Hakemusalueelle sijoittuu useampia peruskarttalähteitä ja Metsäkeskuksen pienvesikohteet -aineistoon merkittyjä metsälakikohteita (mm. Kuusivaaran etelärinteellä ja Kitisen itärannan läheisyydessä Kärvänsniemen kohdilla). Kartta- ja ilmakuvatarkastelun perusteella on mahdollista, että malminetsintäalueella sijaitsee enemmänkin lähteitä, kuin mitä kartta-aineistoihin on merkitty.

Luonnontilaisen lähteen luonnontilan vaarantaminen on vesilaissa kielletty (VL 2. luku 11 §), ellei siihen ole saatu aluehallintoviraston lupaa. Lähteisiin tulee jättää riittävä suojaetäisyys, vähintään 30 metriä lähteikön reunasta ja etäisyyden määrittelyssä tulee huomioida, ettei lähteen luonnontila vaarannu. Esimerkiksi kaivutoimenpiteet lähteikön läheisyydessä voivat aiheuttaa muutoksia pohjaveden virtausolosuhteissa ja siten myös lähteikön kautta purkautuvan pohjaveden määrässä. Suojaetäisyys riippuu maastonmuodoista, lähteen koosta ja tilasta. Lähtökohtana toiminnassa on, ettei siitä saa aiheutua vaaraa pohjaveden määrälle tai laadulle. Lähteen suojavyöhykkeellä ei tule tehdä maahan kajoavia tutkimuksia. Mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareivät tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi. Työn teettäjällä on vastuu pohjavedelle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Purot ja lammet ja vesistöt

Malminetsintäalue kuuluu Kitisen valuma-alueeseen. Kitinen laskee Kemijokeen ja edelleen Kemijärveen. Kitisen ekologinen tila on tyydyttävä. Tutkimusalueella on lukuisia lampia, puroja ja noroja.

Koneellisessa malminetsinnässä tulee kiinnittää huomiota vesiensuojeluun. Kairauspaikat, tutkimusojat ja kulkureitit tulee sijoittaa siten, että niistä ei aiheudu kiintoainekuormitusta vesistöihin. Vesistöjen lähellä toimittaessa on huolehdittava siitä, ettei syväkairauksissa maanpinnalle nouseva kiviaines, soija, pääse valumaan vesistöihin missään tilanteessa, eikä muukaan koneellinen tutkimustoiminta ja liikkuminen aiheuta kuormitusta vesistöihin. Myös ojitetuilla aloilla on toimittava siten, että kiintoainetta tai poraussoijaa ei pääse oja myöten kulkeutumaan vesistöihin. Vesistöihin on jätettävä riittävät suojavyöhykkeet, ettei maa-aineksia tai kairaussoijaa kulkeudu vesistöihin esim. tulvan tai rankkasateiden mukana. Lisäksi vesistöjen ympäristö tulisi säilyttää mahdollisimman luonnonmukaisena.

Puron uoman luonnontilan säilymisen vaarantaminen on luvanvaraista (VL 3. luku 2 §). Tämä tulee huomioida purojen ylityksissä.

Uhanalaiset luontotyypit (kaivoslain 11 §:n kohta 4)

Ilmakuvatarkastelun ja lajiesiintymien perusteella alueella todennäköisesti uhanalaisia lettotyyppejä (mm. Moskuvaaran tien pohjoispuolella ja Kenttäaavan luoteisosissa sekä erityisesti Kuusivaaran eteläpuolella Eliasaavan pohjoisosissa). Kitisen ranta-alueilla

16.8.2023

esiintyy todennäköisesti tulvaniittyjä ja mahdollisesti myös tulvametsiä. Harvinaiset tai uhanalaiset luontotyytit voivat olla kaivoslain 11 § tarkoitettuja harvinaisia tai arvokkaita luonnonesiintymiä, jota ei saa olennaisesti vahingoittaa (HE 273/2009). Tutkimusojia ja -kuoppia ei tule kaivaa uhanalaisille letoille ja liikkuminen suoalueilla tulee ajoittaa talviaikaan, kun maanpinta on jäässä ja lumipeitteinen.

Rauhoitetut, erityisesti suojeltavat ja uhanalaiset lajit (kaivoslain 11 §:n kohdat 3 ja 4)

Hakemusalueella on paljon luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen ja uhanalaistenkasvi- ja eläinlajien esiintymiä.

Malminetsintätoiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu luonnonsuojelu- ja kaivoslaissa kiellettyä seurausta, kuten lajin heikentämistä tai häviämistä eikä lajin elinympäristön heikentämistä tai tuhoutumista. Maahan kajoavissa malminetsintätoimissa suojeltujen lajien esiintymät on rajattava malminetsintäalueen ulkopuolelle. Suojaetäisyyksien määrittelyssä tulee ottaa huomioon, että rauhoitettua lajia voi esiintyä pistemäistä esiintymäpaikkaa laajemmalla alueella. Tarvittaessa tulee varmistua kartoituksin, ettei suojeltujen lajien esiintymiä vaaranneta.

Ajantasaiset esiintymätiedot malminetsintäalueelta tulee tarkistaa ja huomioida tutkimussuunnitelmaa laadittaessa. Lajitietoa voi tarkastella ja ladata Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi-sivuston kautta. Myös ympäristöhallinnon yhteisestä lajitiedon tallennusjärjestelmästä LajiGIS:stä tiedot siirretään kerran viikossa laji.fi -järjestelmään. Laji.fi:ssä on lajiaineistoja myös lukuisista muista lähteistä, esim. museoiden tietokannoista. Suurin osa lajiaineistosta on suoraan kaikkien nähtävissä Laji.fi-sivustolla, mutta sensitiivisten lajien paikkatiedot on karkeistettu esim. 1 km tai 5 km ruudun tarkkuudelle tai joissain tapauksissa salattu kokonaan. Nämä käyttörajoitetut aineistot saa käyttöönsä kirjautumalla Laji.fi-sivustolle ja tekemällä aineistopyynnön tietyltä alueelta.

Rauhoitetut ja luontodirektiivin liitteen IV (b) kasvilajit

Hakemusalueella esiintyviä luonnonsuojelulain 69 §:n nojalla rauhoitettuja kasvilajeja ovat lapinleinikki, laaksoarho (siljälläpidettävä), isonuijasammal (erittäin uhanalainen ja erityisesti suojeltava laji) ja kiiltosirppisammal (siljälläpidettävä). Lapinleinikki ja laaksoarho ovat myös luontodirektiivin liitteen IV (b) lajeja eli Euroopan unionin tärkeinä pitämiä kasvilajeja, jotka edellyttävät tiukkaa suojelua. Rauhoitetun lajin hävittäminen on luonnonsuojelulain 9/2023 74 §:n 2 momentin mukaan kiellettyä. Malminetsintäluvassa tulee varmistaa, ettei toiminnalla hävitetä rauhoitettujen lajien esiintymiä, ellei suojelusta poikkeamiseen ole saatu asianmukaista lupaa (luonnonsuojelulaki 9/2023 83 §).

Rauhoitettujen kasvilajien esiintymiin on syytä jättää vähintään noin 20 metrin suojavyöhyke ja Euroopan unionin tärkeinä pitämien kasvilajien esiintymiin 30 m:n suojavyöhyke, jotta näytteenotolla ei vaaranneta esiintymien säilymistä. Rauhoitettujen lajien esiintymiä on myös aivan haetun malminetsintäalueen välittömässä läheisyydessä (30 m). Myös nämä esiintymät tulee ottaa tutkimustoimintaa

16.8.2023

suunniteltaessa huomioon, ettei moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla liikuttaessa vahingoiteta esiintymiä.

Rauhoitetut ja luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajit

Hakemusalueella Eliasaavan pohjoisosissa sijaitsee viitasammakon (*Rana arvalis*) esiintymispaikkoja. Viitasammakko on luontodirektiivin IV a -liitteen laji, eli Euroopan unionin tärkeinä pitämä eläinlaji, joka edellyttää tiukkaa suojelua. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen on kielletty. Kairauksilla ei tule vaarantaa viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. ELY-keskus pitää epätodennäköisenä, että suunniteltu malminetsintä heikentäisi viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, mikäli kairaukset toteutetaan suoalueilla tavisaikaan ja kairauksissa käytetään kairaussoijan talteenottoa, eikä esiintymisalueen soilla tehdä tutkimuskaivantoja.

Hakemusalueella Kärvänsniemen alueella pesii luonnonsuojelulailla (9/2023) rauhoitettuja (69 §), erittäin uhanalaisia törmäpääskyjä ja lapinsirrejä. Törmäpääsky ja lapinsirri ovat molemmat erittäin uhanalaisia ja kiireellisesti suojeltavia lajeja. Törmäpääskyn ja lapinsirrien pesien vahingoittaminen ja pesinnän häiritseminen on kielletty (luonnonsuojelulaki 70 §). Törmäpääskyn ja lapinsirrin pesintäaika on 1.5.-31.8. Törmäpääskyn pesintätörmät tulee jättää kaiken maahan kajoavan malminetsinnän ulkopuolelle.

Suuret petolinnut

Lupahakemusalueelta tai sen läheisyydestä ei tunneta lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettujen, luonnonsuojelulain 73 § nojalla rauhoitettujen uhanalaisten suurten petolintujen pesäreviirejä.

ELY-keskus muistuttaa, että suurten petolintujen lisäksi suurin osa Suomen pesimälinnuista on luonnonsuojelulailla rauhoitettuja. Rauhoitettua eläinlajia ei saa tahallisesti tappaa tai häiritä. Erityisen tärkeää häirinnän välttäminen on lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsyklin kannalta tärkeillä paikoilla (LsL 70 §).

Uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit

Rauhoitettujen kasvien lisäksi alueelta tunnetaan myös useita muita uhanalaisten kasvilajien esiintymiä. Erittäin uhanalaisia (EN) näistä ovat: lapinesikko (*Primula stricta*), sukassara (*Carex microglochin*) ja vaarantuneita (VU): lettosara (*Carex heleonastes*), honagantorvijäkälä (*Cladonia parasitica*), välkkyludekääpä (*Skeletocutis stellae*). Lisäksi alueella esiintyviä silmälläpidettäviä (NT) lajeja ovat: ahokissankäpä (*Antennaria dioica*), suopunakämmekä (*Dactylorhiza incarnata subsp. incarnata*), pohjanhuurresammal (*Palustriella decipiens*), korpiluppo (*Alectoria sarmentosa*), kanadanluppo (*Bryoria fremontii*), männynnuppijäkälä (*Calicium denigratum*), lepännuppijäkälä (*Allocalicium adaequatum*), lepännuppijäkälä (*Buellia disciformis*), sammallimijäkälä (*Protopannaria pezizoides*), jauhehankajäkälä (*Evernia mesomorpha*). Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi myös nämä lajit tulee ottaa huomioon tutkimustoiminnassa niin, että toiminta ei vahingoita tai vaaranna esiintymiä. Harvinaiset tai uhanalaiset lajit ovat

16.8.2023

kaivoslain 11 § kohdan 4 tarkoittamia harvinaisia tai arvokkaita luonnonesiintymiä, jota ei saa olennaisesti vahingoittaa (HE 273/2009).

Muut turvallisuusnäkökohdat

Kaivoslain 11 § 1 kohdan nojalla ihmisten terveydelle ei saa aiheuttaa haittaa eikä yleistä turvallisuutta vaarantaa. Hakemusalueelle sijoittuu moottorikelkkareittejä, jotka tulee huomioida malminetsinnässä. Reittiä pitkin ei tule ajaa muulla kuin moottorikelkalla. Reitin voi ylittää, mutta tällöin on huolehdittava, että mahdolliset reittiin ylityksestä tulleet vauriot korjataan. Moottorikelkkareitin päällä ei saa suorittaa kairauksia tai muuta maaperään voimakkaasti kajoavaa toimintaa. Reitin vieressä talviaikaan kairattaessa tulee jättää tapauskohtaisesti 30 - 50 metrin etäisyys, mikäli on vaarana, että kairanreiät vuotavat vettä ja reitille voi muodostua paannejäätä.

Veden ottaminen

ELY-keskus ei ole vesitalousasioissa lupaviranomainen vaan se toimii valtion valvontaviranomaisena ja ottaa muun muassa kantaa vesitaloushankkeiden luvanvaraisuuteen tai oikeuden tarpeeseen. Vesilain mukaisen luvan tai oikeuden tarvetta tarkastellaan aina paikka-/tapauskohtaisesti. Vesilain mukainen luvan-/oikeudentarve ratkaistaan lupamenettelyssä. Aluehallintovirasto lupaviranomaisena tai ELY-keskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen vesilain valvontaviranomaisina eivät voi antaa yksittäisen hankkeen luvanvaraisuudesta sellaista ennakkotietoa, joka sitoisi lupaviranomaista lupamenettelyssä.

Ilmoitus veden ottamisesta: veden ottaminen vaatii vesilain (587/2011) 2 luvun 15 §:n mukaisesti pinta- ja pohjaveden ottamista koskevan ilmoituksen ELY –keskukselle, jos otettava vesimäärä ylittää 100 m³/vrk, eikä ottaminen edellytä vesilain 3 luvun 2 tai 3 §:n mukaan lupaa.

Oikeus ottaa vettä toisen alueelta: ELY-keskus kiinnittää huomiota vesilain 4 luvun säännöksiin, joiden mukaan, jos pinta- tai pohjavettä otetaan toisen alueelta muuhun kuin tavanomaiseen kiinteistökohtaiseen käyttöön, saattaa olla tarpeen hakea aluehallintovirastolta oikeutta veden ottamiseen toisen alueelta (vesilaki 4 luku 3 § ja 4 §). ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vedenkäyttö malminetsinnässä, esimerkiksi kairaus- tai lumetusvetenä, ei lähtökohtaisesti ole rinnastettavissa vesilaissa tarkoitettuun tavanomaiseen kiinteistökohtaiseen vedenkäyttöön.

ELY-keskus edellyttää, että kairausvedenottoa ei tehdä pienitulavuuksisista luonnonvesistöistä (vesilaki 2. luku 11 §, 3. luku 2 §).

ELY-keskus esittää lupamääräyksissä huomioitavaksi

Lupamääräyksillä tulee varmistaa, että tutkimukset tehdään Natura-arvioinnissa esitettyjen lieventävien toimenpiteiden mukaan ja siten estetään luonnonsuojelulain 34 §:n vastainen suojeluperusteiden merkittävä heikentäminen. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan malminetsintäalueita koskevissa luvissa tulee antaa lupamääräykset koskien suojaetäisyyksiä, toimenpiteiden ajoittamista, kairausten

16.8.2023

enimmäismääriä sekä kairausten ja kulkureittien sijoittumista Natura-arvioinnissa esitetyn mukaisesti.

Natura-arvioinnissa esitetyt lieventämistoimienpiteet (numerointi noudattaa Natura-arvioinnin Taulukon 7-1 numerointia), joita sovelletaan myös Natura-alueen lähialueen malminetsintälupa-alueilla (mukaan lukien Kuusivaara):

1. Kairausreitit sijoitetaan alueille, joiden arvioidaan synnyttävän vähiten vaikutuksia luontotyypeille (olemassa olevien kulku-urien hyödyntäminen, reittien sijoittaminen mahdollisuuksien mukaan Natura-alueen ulkopuolelle ja vähiten herkille Natura-luontotyypeille, runsaspuustoisten luontotyyppien välttäminen)
2. Kairauspaikkoja ja -reittejä suunnitellessa huomioidaan suojelullisesti arvokkaan lajiston esiintyminen riittävin suojavyöhykkein. Suojavyöhykkeiden riittävyys tulee tarkistaa ja sopia tapauskohtaisesti alueen luonnonsuojeluviranomaisten kanssa. (Pääsääntöisesti reitit min. 15 m, kairareitit min 30 m).
6. Muut luontoarvot (mm. muurahaispesät, kuollut puusto, maapuut ja kannot) huomioidaan reittien ja kairauspaikkojen merkitsemisessä
10. Kairausreittien ja -paikkoja voidaan vahvistaa siirtämällä luonnonlunta reittien ympäriltä reitille tai käyttämällä keinolunta.
11. Kairausreittien ja -paikkojen vahvistaminen tarvittaessa pehmeillä suoalueilla kantavuuden ja suon vaurioitumisen estämiseksi geoverkoilla ja jäädyttämällä.
14. Kairaukseen tarvittava jäähdytysvesi otetaan vanhoista kairareitistä, kun se on mahdollista. Alueen pienitilavuuksisia luonnonvesiä ei käytetä vedenlähteinä.
15. Kairauksessa käytetään suljettua vedenkiertoa. Tällöin kairaussoija saadaan erotettua kairausvedestä, minkä jälkeen kairausvesi on uudelleen käytettävissä.
16. Suojaputket betonoidaan pintakallioon ja maaputket pintatulpataan kairauksen jälkeen.
17. Polttoaine- ja öljypäästöt ehkäistään teknisin ratkaisuin.
25. Geokemiallisissa näytteenotoissa huomioidaan suojelullisesti arvokkaan lajiston esiintymät.
29. Kairaustoiminnan lopetus Natura-alueen ulkopuolella tunnettujen metson soidinkeskusten lähistöllä (500 m etäisyydellä soidinkeskuksen **reunasta** (ELY huom.)) viimeistään 31.3. soitimen häiriintymisen välttämiseksi.
30. Natura-alueen ulkopuolella lintujen pesimäaikaan (1.5.-31.7.) Pahanlaaksonmaan ja Kuusivaaran malminetsintälupa-alueiden eteläosissa ei kairata tai tehdä muuta koneellista malminetsintää alle 100 m etäisyydellä Natura-alueen rajasta. Pahanlaaksonmaan lupa-alueesta Antinkankaan ja Poikkijoenkankaan alueella, ja Kuusivaaran lupa-alueella Kuusivaaraa lukuun ottamatta ei tehdä koneellista malminetsintää pesimäaikaan.

16.8.2023

32. Luonnon kannalta haitallisia vaikutuksia ja toiminnasta aiheutuvia riskejä ehkäistään menetelmien, kaluston sekä toiminta- ja työskentelytapojen jatkuvalla kehittämisellä.

Pohjavesialueella toimiminen (kaivoslain 11 §:n kohdat 1 ja 3):

- Kaikessa toiminnassa tulee pohjavesialueella olla huolellinen, jotta toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskiellon (YSL 527/2014 17 §) tai vesilain (mm. VL 587/2011 3 luku 2 §) vastaisia vaikutuksia.
- Pohjavesialueella ei saa kaivaa tutkimusojia.
- Pohjavesialueella ei tule säilyttää tai tankata työkoneita eikä varastoida pohjavedelle haitallisia aineita (esim. poltto- ja voiteluaineet). Maaperään ei saa tulla mitään öljypäästöjä. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Kairauksissa tai muissa vastaavissa toimenpiteissä mahdollisesti käytettävät vedet johdetaan pohjavesialueen ulkopuolelle.
- Mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareiat tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi. Maastoon ei tule myöskään jättää kairaussoijaa.

Lähteistä ei saa ottaa kairausvettä ja niihin tulee pitää kaikessa maahan kajoavassa toiminnassa suojaetäisyyttä vähintään 30 metriä lähteikön reunasta lukien (VL 2. luku 11 §, kaivoslaki 11 § kohdat 3 ja 4).

Kairausvedenottoa ei tehdä muistakaan pienitulavuuksisista luonnonvesistöistä (VL 2. luku 11 §, 3. luku 2 §, kaivoslaki 11 § kohdat 3 ja 4).

Kairaussoija ei saa päästä valumaan puroihin ja muihin vesistöihin missään tilanteessa toiminnan aikana tai sen jälkeen, eikä muukaan koneellinen tutkimustoiminta ja liikkuminen saa aiheuttaa kuormitusta vesistöihin (kaivoslaki 11 § kohta 3).

Alueella on rauhoitettuja lajeja, jotka lukeutuvat kaivoslain 11 § kohdan 3 tarkoittamiin merkittäviin luonnonolosuhteisiin ja jotka ovat myös luonnonsuojelulailla suojeltuja. Yhtiön joko pidättäytyä kairauksista letoilla ja purojen tai jokien varsilla tai kartoittaa näiden alueiden luonnonsuojelulailla rauhoitettu lajisto ennen kairauksia ja käytettävä näillä alueilla poraussoijan talteenottoa. Ilman kartoituksia ei voida varmistua, ettei rauhoitettuja lajeja hävitetä tutkimuksissa. Luontodirektiivin liitteen IV tiukasti suojeltujen kasvilajien suojavyöhyke on 30 metriä esiintymän reunasta lukien ja kansallisesti rauhoitettujen lajien 20 metriä esiintymän/pesintäalueen reunasta lukien. Näillä suojavyöhykkeillä ei saa tehdä maahan kajoavia tutkimuksia. Lettosuokuvioilla ja purojen tai jokien varsilla ei tule tehdä tutkimuskaivantoja tai -ojia.

Myös ei-rauhoitettujen uhanalaisten lajien ja luontotyyppien olennainen vahingoittaminen on kielletty (kaivoslaki 11 §, kohta 4). Yhtiön tulee pyrkiä huomioimaan myös nämä luonnonesiintymät tutkimuksia suunnitellessaan.

Yhtiön tulee esittää tarkka tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle vuosittain hyvissä ajoin, viimeistään kaksi viikkoa ennen tutkimuksiin ryhtymistä, jotta ELY-keskus voi valvoa luonnonsuojelulain noudattamista.

Malminetsintätoiminnan kairausjäljet, koemontut ja liikkumisen aiheuttamat jäljet malminetsintäalueella tulee saattaa mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan etsintätoiminnan päättyessä alueella. Kairauksen jälkeen tulee varmistaa, ettei

16.8.2023

kairanrei'istä nouse pohjavettä maanpinnalle. Tarvittaessa kairanreiät on tulpattava. Kairauksissa mahdollisesti maahan jätettävät maaputket on katkaistava läheltä maan pintaa.

Muuta

Lapin ELY-keskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimuksen tekemiseksi on välttämätöntä. Maastoliikennelain 5 §:n mukaan käytettäessä maastossa moottorikäyttöistä ajoneuvoa on välttävä vahingon ja haitan aiheuttamista luonnolle ja muulle ympäristölle. Maastoajoneuvoilla liikkuminen tulee pääsääntöisesti tapahtua olemassa olevilla yksityisteillä, metsäteillä ja jäädytetyillä talviteillä. Yhtiö on Natura-arvioinnissa rajannut Natura-alueella tapahtuvan moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla liikkumisen talvisaikaan ja luvitetuille reiteille. Myös Natura-alueen ulkopuolella moottoriajoneuvoilla liikkumista tulee välttää luonnontilaisilla soilla sulanmaan aikana. Maastoliikennelain 4 §:n mukaan maastoliikennelupaa ei tarvita malminetsintäalueella eikä 30 metrin etäisyydellä sen rajasta.

ELY-keskus suosittelee kairauksessa käytettävän myös pohjavesialueen ulkopuolella suljettua veden kiertoa ja soijan talteenottoa.

ELY-keskus suosittelee, että maahan kajoavat toimenpiteet tehdään suoalueilla maan ollessa roudassa ja lumipeitteinen.

Malminetsintäalueella Kitisen ranta-alueilla sijaitsee Kelujärvi-Rajala osayleiskaavassa maiseman monimuotoisuuden kannalta tärkeäksi alueeksi merkittyjä alueita (ma). ELY-keskus katsoo, että esitetyt tutkimukset eivät aiheuta kaivoslain 11 §:n kohdassa 5 tarkoitettua merkittävää maisemallista haittaa.

Alueella ei ole kaivoslain 9 § kolmannen momentin mukaisia liikennealueita. Malminetsintä lupa-alue sijaitsee vähintään 30 m:n etäisyydellä yleisestä tiestä (Tie 19889/Moskuvaarantie).

Tämä lausunto on välitettävä myös kaikkien maastotyötä tekevien tietoon.

Lausunto hakemuksesta täytäntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta

ELY-keskus toteaa lähtökohtana tulevan olla, että malminetsintäluvan mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä vasta, kun lupa on lainvoimainen (kaivoslaki 168 § 1 mom.). Täytäntöönpanomääräyksen edellytyksenä on, että täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja hakija asettaa kaivosviranomaisen määräämän vakuuden niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa (kaivoslaki 169 § 2 mom.). Täytäntöönpanomääräyksen nojalla voidaan sallia vain sellaiset toimenpiteet, joiden suorittamisen jälkeen olot on mahdollista palauttaa aiempaa vastaaviksi (HE 273/2009).

ELY-keskus katsoo, että malminetsintä lupa-alueella on mahdollista aloittaa malminetsintätyöt täytäntöönpanomääräyksen nojalla edellyttäen, että ELY-keskuksen

[16.8.2023](#)

tässä lausunnossa lupamääräyksissä huomioitaviksi esittämät asiat on malminetsintäluvassa huomioitu.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Merkintä sähköisestä allekirjoituksesta on dokumentin viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt ylitarkastaja Piippa Wäli ja ratkaissut luontoympäristöyksikön päällikkö Jari.

Tiedoksi

AA Sakatti Mining Oy
Metsähallitus/Luontopalvelut

Tämä asiakirja LAPELY/3333/2018 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/3333/2018 har godkänts elektroniskt

Pasanen Jari 17.08.2023 07:42

Wäli Piippa 17.08.2023 09:08

Viite: Lausuntopyyntö 5.7.2023

Asia: SODANKYLÄ – ML2018:0070 Kuusivaara

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) §37 nojalla Lapin maakuntamuseolta lausuntoa Sodankylän kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta ML2023:0070. Lupahakemuksen kopia liitteineen on toimitettu lausuntopyynnön yhteydessä Lapin maakuntamuseolle, ja siitä käyvät ilmi aiottu malminetsintäalue sekä suunnitellut toimenpiteet. Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta Sodankylän kunnan alueesta vastaavana museolain (314/2019) mukaisena alueellisena vastuumuseona museolain §7 1 momentin 2 kohdan mukaisen kulttuuriympäristötehtävänsä puitteissa.

Aiottu malminetsintäalue sijaitsee Sodankylän kunnassa noin 11 km Sodankylän keskustaajamasta pohjoiseen käsittäen 572,75 ha:n alan. Malminetsintäalue on arkeologisesti inventoitu vuosien 2016 ja 2017 aikana. Arkeologisen kulttuuriperinnön selvitykset ovat alueen osalta tällöin ajantasaiset.

Malminetsintäalueelta tunnetaan 4 kiinteää muinaisjäännöstä (ks. karttaliite), jotka tulee huomioida malminetsinnässä seuraavalla tavalla:

100000502 (Kaarrekoski 1). Kohde on rajaamaton kivikautinen asuinpaikka. Kohteen rajaus on poistettu vuoden 2016 inventoinnin jälkeen, koska inventoinnissa todettiin kohteen olevan todennäköisin suurimmaksi osaksi tuhoutunut. Tällä perusteella Lapin maakuntamuseo katsoo, ettei tällä kohteella ole malminetsinnän kannalta vaikutusta.

100000503 (Kaarrekoski 2). ETRS TM35FIN 7494427; 488912

Kohde on pieni rajattu kivikautinen asuinpaikka vanhan sorakuopan koillispuolella. Muinaisjäännösalueen sisäpuolella on kaikenlainen maaperään kajoaminen muinaismuistolain (295/1963) §1 nojalla kielletty.

1000029391 (Kersilönsuvanto 2) ETRS TM35FIN 7495661; 489394

Kohde on pieni rajattu kivikautinen asuinpaikka. Muinaisjäännösalueen sisäpuolella on kaikenlainen maaperään kajoaminen muinaismuistolain nojalla kielletty.

1000029387 (Antinkangas 2). Kohde on rajattu pyyntikuoppakohde. Muinaisjäännösalueen sisäpuolella on kaikenlainen maaperään kajoaminen muinaismuistolain nojalla kielletty.

Lapin maakuntamuseo lisäksi muistuttaa, että muinaismuistolain §1 mukaisesti, on muinaisjäännökseen kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla myönnettyä lupaa kielletty. Tätä kieltä ei kumoa minkään muun lain nojalla myönnetty lupa, kuten malminetsintälupa. Näin ollen muinaismuistolain §14 mukaisesti, jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ kohteen luona keskeytettävä välittömästi ja löydöstä on viipymättä tehtävä ilmoitus joko Museovirastolle tai alueellisen vastuumuseon (Lapin maakuntamuseo) arkeologille. Niin ikään muinaismuistolain §16 mukaisesti, jos alueelta löydetään muinaisesineeksi epäilty esine, tai sellaisen katkelma, on kaivuu paikalla lopetettava välittömästi ja otettava viipymättä yhteys joko Museovirastoon tai alueellisen vastuumuseon arkeologiin.

Siinä tapauksessa, että malminetsintälupa myönnetään, tulee ennen maastotöiden aloittamista esitettävä tutkimussuunnitelma toimittaa tiedoksi Lapin maakuntamuseolle.

Lausunnon karttaliitteissä esitetyt aluerajaukset ovat pyynnöstä saatavilla Lapin maakuntamuseon arkeologilta paikkatietoaineistona ESRIn .shp -formaattissa.

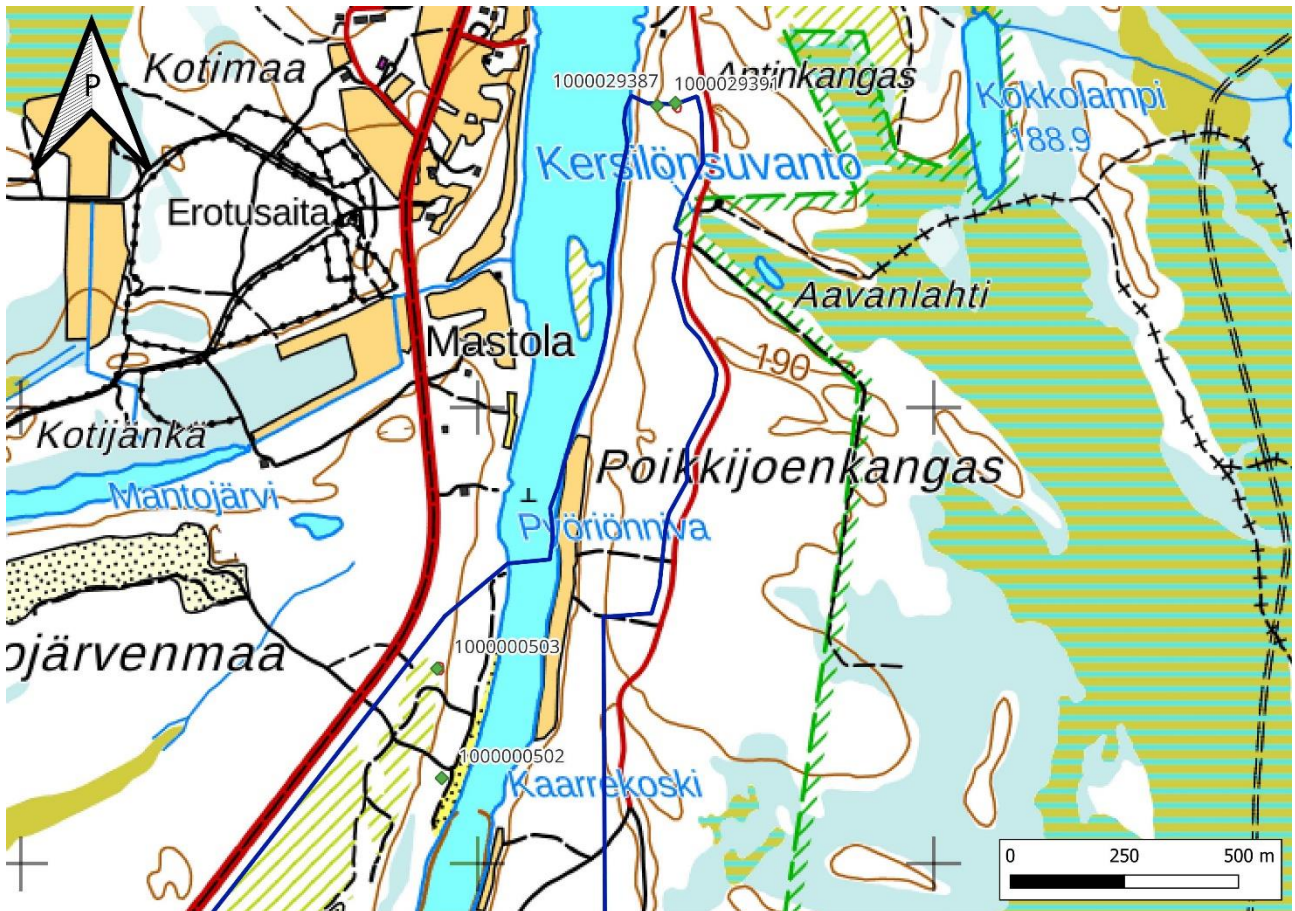
Rovaniemellä 2. elokuuta 2023

Jari-Matti Kuusela
arkeologi (FT, dos.)

Jakelu: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
AA Sakatti Mining Oy
Lapin ELY-keskus
Museovirasto

Karttaliite. Malminetsintäalueelta tunnettujen kiinteiden muinaisjäännösten kohdepisteet merkitty nime-
tyillä vihreillä vinoneliöillä. Muinaisjäännösalueet merkitty punaisella vinoviivalla.

Karttapohjan © Maanmittauslaitos, CC BY 4.0

Sattasniemen paliskunta
Poroisäntä Matti Riipi
Rajalantie 830
99655 Sattasvaara
p. 040 7066832

LAUSUNTO

31.8.2023

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

LAUSUNTO MALMINETSINTÄ

lupatunnus ML2018:0070

Paliskunta suorittaa ettotöitä ja porojen kokoamista sekä paimentamista alueella. Alueella ei tule harjoittaa toimintaa joka häiritsee poronhoitotöitä.

Alueella sijaitsevat aitarakenteet, porojen kuljetus reitit tulee säilyttää muuttumattomina.

Alueella paimennetaan ja hoidetaan poroja.

Alue sijaitsee erityisellä poronhoitoalueella.

Ennen kenttätöiden aloittamista on ilmoitettava paliskunnalle. Töiden ajoitus on sovittava paliskunnan kanssa.

Mikäli joudutaan menemään poroaidoista läpi, tulee käyttää valmiita veräjiä

Mikäli aiheutuu vahinkoa tai haittaa poronhoidolle, tulee ne korvata täysimääräisesti paliskunnalle.

Matti Riipi
Poroisäntä
Sattasniemen paliskunta